

Cuprins

<i>Cuvântul autorului</i>	5
Prolog	7
Produsul 602 • Cum să fie numită cea mai puternică bombă termonucleară din istoria omenirii? • „Mama lui Kuzka”	
Capitolul 1	11
„Mama lui Kuzka” este dusă la poligon • Congresul al XXII-lea al PCUS • „Generația de azi a cetățenilor sovietici va trăi în comunism!” • De ce suntem nevoiți să ne apărăm • Problema nr. 1 • Misiunea specială a bombardierului strategic cu rază mare de acțiune Tu-95V • Explozia	
<i>Personajele actante</i>	25
Hrușciov Nikita Sergheevici, prim-secretar al CC al PCUS și președinte al Consiliului de Miniștri • Hariton Iuli Borisovici, constructor principal de armament nuclear	
Capitolul 2	28
Întreruperea bruscă a radiocomunicației în zona de dincolo de Cercul Polar pe 30 octombrie 1961 • „A bubuit!” • O explozie de 57 de milioane de tone de trotil • Hrușciov către delegații Congresului al XXII-lea: „Bomba noastră e îndărătnică!”	
<i>Personajele actante</i>	34
Slavski Efim Pavlovici, ministru al Industriei Construcțiilor de Mașini Medii, conducător al industriei atomice sovietice	
Capitolul 3	36
Alertă de război la trupele PVO pe 1 mai 1960 • Avionul invizibil și năravurile sale ciudate • Să-i învățăm minte pe neobrăzați, indiferent de altitudinea la care ar zbura! • Su-9:	

pilotul e ud, tehnicianul e transpirat, iar constructorul e Suhoi • Destinul nestatornic al lui Pavel Suhoi • Când Dumnezeu a făcut ordine pe pământ, aviația era în aer • Lovitura de berbec!	
<i>Momentul-cheie</i>	55
Cele cinci elemente ale Forțelor Armate ale Uniunii Sovietice • Trupele Balistice Strategice • Armata Terestră • Trupele PVO ale țării • Forțele Militare Aeriene • Flota de Război	
Capitolul 4	58
Paradă în Piața Roșie pe 1 mai 1960 • „L-am doborât cu prima rachetă!” • O întâmplare din satul Kosulino, regiunea Sverdlovsk • Un venetic ciudat • Te-ai rătăcit? Nu, aici miroase a spionaj • Adevărul curat. Numai că nu tot • Cum s-a petrecut de fapt totul • Decorat post-mortem • Sistemul economic al socialismului • „De la fiecare după posibilități, fiecăruia după necesități” și cum arată acest principiu în viața reală • Criminalii și proștii de la putere • De ce granița noastră e sub lacăt • Un <i>mâine</i> luminos și un <i>astăzi</i> al foamei • Petrolul, raportul „de locomotivă” al GRU și soarta omenirii • „O să vă îngropăm!”	
<i>Momentul-cheie</i>	73
Avionul american de recunoaștere de mare altitudine U-2	
Capitolul 5	75
„O s-o vedeți pe mama lui Kuzka!” • Leniniști, staliniști, hrușciovști • Întâlnirea foștilor combatanți acasă la Hrușciov pe 9 mai 1960 • Frol Romanovici Kozlov, omul nr. 2 în Uniunea Sovietică • Pasiunea lui Hrușciov pentru călătoriile în străinătate • „E timpul să punem capăt capitalismului!” • O discuție serioasă între șeful GRU, Serov, și mareșalul-șef de artilerie Varențov • Cum a ajuns Berlinul de Vest să fie un ghimpe în coasta socialismului • Fuga în masă din raiul socialist în iadul capitalist • Întâlnirea de la Paris a liderilor Uniunii Sovietice, SUA, Marii Britanii și Franței, pe 16 mai 1960 • Să se găsească o rezolvare pentru problema Berlinului! • Cerințele imposibil de îndeplinit ale lui Hrușciov • Agenți de informații și spioni • Hrușciov pleacă, problema Berlinului rămâne	

<i>Personajele actante</i>	91
Serov Ivan Aleksandrovici, șeful Serviciului General de Informații al Marelui Stat-Major al Forțelor Armate ale URSS	
Capitolul 6	94
Începutul experienței cosmice • Să-i întrecem cu orice preț pe americani! • Rachetele lui Koroliov și rachetele lui Ianghel • „Ianghel lucrează pentru noi, iar Koroliov pentru TASS” • Hrușciov: omul, conducătorul țării și politicianul • Hrușciov la Adunarea Generală ONU în septembrie-octombrie 1960 • „O să vă învingem! La noi, producția de rachete e pe bandă” • Cele două balene pe care stătea Uniunea Sovietică • Produsul 8K64: vom trimite peste pol, în America, o încărcătură de câteva megatone! • Trebuie să îndeplinim misiunea până la aniversarea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie • Catastrofă la start, pe 24 octombrie 1960 • Moartea mareșalului Nedelin și a zeci dintre cei mai buni specialiști rachetiști	
<i>Personajele actante</i>	108
Varentov Serghei Sergheevici, comandantul Trupelor de Rachete și al Artileriei Armatei Terestre • Koroliov Serghei Pavlovici, fondatorul cosmonauticii practice	
Capitolul 7	111
În locul lui Nedelin, care a murit, este numit Moskalkenko • Moskalkenko evaluează situația • „Ce avem împotriva Americii?” • În URSS era o criză a rachetelor și, la fel, una a alimentelor • „Nu avem cu ce lovi America” • Bluful sinucigaș al lui Hrușciov • Ce e de făcut? • Să-i prevenim pe americani • Cine va face asta?	
<i>Momentul-cheie</i>	125
De ce în ianuarie 1961 la dispoziția armatei sovietice se afla o singură rachetă capabilă să ajungă până în America	
Capitolul 8	127
Este găsit un candidat: Penkovski Oleg Vladimirovici • „Să îți comercializezi resursele înseamnă să îți vinzi țara!” • „Să nu uitați de soția și fiica mea” • Dezvăluirea unui secret cu care nu e de glumă • Primele contacte nereușite • „Vom încerca în continuare”	

<i>Momentul-cheie</i>	136
Conducătorii Forțelor Armate ale Rusiei nu ascund astăzi faptul că Penkovski a acționat la ordinul conducătorilor săi	
Capitolul 9	137
„Haideți să explorăm spațiul împreună...” • „Cu cine sea- mână? Să-i punem repede o stea roșie pe cască!” • Gagarin se îndreaptă spre cosmos • Trei variante de declarație ale guvernului sovietic în funcție de situație • „Lăcrămioară, lăcrămioară...” • Aterizarea	
Capitolul 10	146
„Unde ați găsit un băiat cu o biografie atât de proletară, cu un nume de familie atât de aristocratic și cu un zâmbet atât de hollywoodian?” • America recuperează vertiginos • Prin ce se diferențiază întâlnirea conspirativă de apartamentul conspirativ • Locul de întâlnire conspirativă „Ursulețul 41” • Întâlnire la hotelul „Mount Royal”	
<i>Momentul-cheie</i>	156
Patru evenimente istorice cheie în opt zile din aprilie 1961: o simplă coincidență sau o logică ascunsă?	
Capitolul 11	158
Cum a fost Hrușciov principalul aliat al celor mai ostili dușmani ai URSS, cu toate că nu a înțeles acest lucru • Cheltuielile militare ale SUA în anii '50 și '60 • Le-a fost de ajutor guvernului SUA și serviciului american de infor- mații să audă tot adevărul de la Penkovski? • Cât de mult supraevalua SUA forța militară a URSS și ce consecințe ar fi putut avea acest lucru • De ce informațiile lui Penkovski îi încurcau pe americani • De ce America a rămas în urma URSS în prima etapă a experienței cosmice • Imperiul Hrușciov-Kozlov pârâie din încheieturi • Revolte în URSS și în țările lagărului socialist • De ce nu era eficient sistemul economic al socialismului • Avaria de pe primul submarin nuclear sovietic, K-19	
<i>Momentul-cheie</i>	175
Puncte slabe în planul lui Serov, Varențov și Penkovski	

Capitolul 12	177
K-19: noi avarii și incidente • L-au botezat „Hiroshima” • Catastrofe nucleare în filme și în viața reală • Cel de-al treilea program al Partidului Comunist • Încă o dată despre principiul „De la fiecare după posibilități, fiecăruia după necesități” • Inevitabila transformare a acestui principiu în altul: „De la fiecare o normă, fiecăruia o rație” • Construirea Zidului Berlinului • Zidul nu putea rezolva problema coexistenței pașnice a celor două sisteme	
<i>Momentul-cheie</i>	193
Programul Partidului Comunist, un mijloc primitiv de înșelare a compatrioților	
Capitolul 13	195
Congresul al XXII-lea al PCUS, un moment de triumf al lui Nikita Hrușciov • Criza Berlinului, septembrie-octombrie 1961 • Zece pe zece: confruntarea tancurilor americane și sovietice la granița dintre Berlinul de Est și cel de Vest • Lumea în pragul celui de-al treilea război mondial • Între timp, „Mama lui Kuzka” a nimerit pe aerodromul de dincolo de Cercul Polar • Nimeni nu a plănuțit asta, dar a ieșit minunat: voi v-ați ținut de năzbătii, iar noi v-am răspuns; apoi, o mică adăugire pentru încheierea conflictului • Explozia celei mai puternice încărcături termonucleare din lume, o dovadă de slăbiciune a Uniunii Sovietice • „Așteptați-vă la neașteptat!” • Penkovski trebuie potolit! • Cum și de ce l-au trădat SUA pe cel mai de preț agent al lor din perioada Războiului Rece	
<i>Personaje actante</i>	208
Kozlov Frol Romanovici, al doilea secretar al CC al PCUS, al doilea om în Uniunea Sovietică	
Capitolul 14	209
Trei liste cu cei care au acces la înaltele secrete de stat • Neobișnuita carieră a diplomatului Menșikov • Agravarea problemei alimentelor în URSS • Dacă nu-i putem ajunge și depăși, trebuie să facem astfel încât „acolo” să fie la fel de rău ca la noi • Criza e inevitabilă • Criza trebuie preîntâmpinată cu orice preț • Cum să-i convingem pe americani	

<p>că forța nucleară a Uniunii Sovietice este mult exagerată? • Sursa scurgerii de secrete guvernamentale a fost stabilită, dar nu a încetat să existe • O urmărire susținută a lui Pen- kovski în Moscova • Hrușciov trebuie implicat într-un scan- dal! • Frol Kozlov este pregătit pentru preluarea puterii</p>	
<i>Momentul-cheie</i>	224
Arsenalele de rachete ale URSS și SUA în pragul crizei rachetelor din Cuba: care e mai puternic?	
Capitolul 15	230
„Vom transforma Cuba revoluționară într-un câmp de ope- rațiuni pentru atacuri nucleare asupra Americii!” • Moska- lenko este schimbat cu Biriuzov • Vizita în Cuba a grupului de agronomi și specialiști militari în îmbunătățiri funciare • Metodele sovietice de dezvoltare a agriculturii • Robia colhoznică • Procentul de teren agricol alocat loturilor de lângă casă, o axă în jurul căreia oscilează cursul general al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice • Revoltă în Novo- cerkassk pe 1 iunie 1962	
<i>Momentul-cheie</i>	252
Revolta din Novocerkassk: rezultate și concluzii • Căutarea unor soluții de politică externă pentru problemele interne ale URSS	
Capitolul 16	253
Exercițiile strategice „Anadîr” • Navele ies în larg, iar căpi- tani nu cunosc porturile de destinație • Operațiunea „Anadîr” • Scurte îmblânite, păsleri și schiuri pentru Fidel • Obiec- tivele „S” • Măsuri extraordinare pentru a tăinuși amploarea și scopurile reale ale operațiunii	
<i>Personajele actante</i>	261
Biriuzov Serghei Semenovici, comandantul-șef din 1962 al Trupelor Balistice Strategice	
Capitolul 17	263
Alcătuirea grupului de trupe sovietice din Cuba • De ce au intrat americanii în alertă? • Descoperirea pozițiilor com- plexelor sovietice de rachete antiaeriene S-75 și ale rache- telor strategice 8K63 din Cuba • Cererea guvernului SUA	

de retragere a rachetelor din Cuba • Consiliul secret de la Kremlin „al celor cinci conducători”, 22 octombrie 1962 • Cum au putut afla americanii despre amplasarea rachetelor și a încărcăturilor nucleare în Cuba? • Semiceastnii îl „trădează” pe Kozlov • „Frol Romanovici, e adevărat?” • Arestarea lui Penkovski • Criza rachetelor din Cuba ia amploare • Blocada maritimă pe coasta Cubei	
<i>Momentul-cheie</i>	274
Arsenalele strategice de ofensivă ale SUA și URSS la începutul crizei rachetelor din Cuba	
Capitolul 18	279
Pe 22 octombrie 1962, omenirea s-a aflat pentru prima oară în pragul unei catastrofe • Un război diplomatic: întâlniri secrete ale spionilor și diplomaților, note diplomatice și declarații ale URSS și SUA • Hrușciiov dă înapoi • Schimbul • Retragerea contingentului militar sovietic din Cuba • De ce a mai adus Hrușciiov rachetele în Cuba? • Versiunea oficială a propagandei de la Kremlin • Critica versiunii oficiale pentru cauzele crizei rachetelor din Cuba	
<i>Momentul-cheie</i>	290
Principiile politicii externe a conducătorilor URSS: nu putem face viața de la noi la fel de onorabilă ca la voi, dar ne străduim să coborâm nivelul vostru de trai la nivelul nostru	
Capitolul 19	294
Până la urmă, de ce a dus URSS rachetele în Cuba? • Hrușciiov „și umflă mușchii cu aer” • Fondul de schimb • Posibile scenarii ale amplificării conflictului nuclear • URSS a arătat Statelor Unite un „ambalaj de bomboană fără conținut” • „Am salvat Cuba!” • Mărturia lui V.E. Semiceastnii • „Cauza lui Lenin e pierdută” • Epoca lui Frol Kozlov s-a încheiat înainte să înceapă • Kozlov și Brejnev: două căi spre aceeași prăpastie • Răfuiala cu participanții la complotul împotriva lui Hrușciiov • Apariția unui nou complot	
<i>Momentul-cheie</i>	308
Logica și psihologia celor mai înverșunați susținători ai revoluției comuniste mondiale	

Capitolul 20	310
Cum l-au pregătit pe Penkovski pentru proces • Procesul și sentința • Miturile despre Penkovski • URSS se pregătește pentru distrugerea blestematului de capitalism, iar în ace- lași timp plătește tribut Statelor Unite • „Dacă până la urmă vom distruge capitalismul, atunci cine ne va mai hrăni?” • Octombrie 1962, apogeul dezvoltării Uniunii Sovietice • Îndepărtarea lui Hrușciov de la putere • Moartea misterioasă a mareșalului Biriuzov	
<i>Momentul-cheie</i>	319
„Ideea e bună, numai că materializarea acestei idei e cri- minală...”	
Capitolul 21	321
Nici lui Semiceastnii nu i-a reușit: a fost destituit imediat după înlăturarea lui Hrușciov • Stagnarea • Ca o ironie a sorții, Uniunea Sovietică nu s-a descompus imediat, datorită lui Hrușciov • Misiunea istorică a colonelului Penkovski • Cine l-a trădat pe Penkovski? • Noi mituri și legende despre Penkovski • Născocirile propagandiștilor de la Kremlin nu se potrivesc nici între ele, nici cu realitatea acelor ani • „Lumina stelei îndepărtate”	
<i>Încheiere și concluzii</i>	332
Epilog	336
Postfață	339
<i>Victor Suvorov despre sine și cărțile sale</i>	345

VICTOR SUVOROV (Vladimir Bogdanovici Rezun), fost ofițer al Direcției Generale de Informații a Ministerului Apărării din Uniunea Sovietică, a defectat în 1978 și s-a stabilit în Marea Britanie, unde a lucrat ca analist de informații. Alte volume traduse la Editura Polirom: *Spărgătorul de gheață. Cine a declanșat al doilea război mondial?* (2010), *Ultima republică* (vol. I: *De ce a pierdut Uniunea Sovietică al doilea război mondial?*, 1997, 2010; vol. II: *Cauza sfântă*, 2011; vol. III: *Dezastrul*, 2011), *Ziua M. Când a început al doilea război mondial?* (1998, 2011), *Epurarea. De ce a decapitat Stalin armata?* (2000, 2011), *Acvariul. Cariera și defecțiunea unui spion sovietic* (2011), *Spețnaz. Istoria secretă a Forțelor Speciale Sovietice* (2011).

Viktor Suvorov, *Kuzkina mat*

© Viktor Suvorov, 2011

© 2012 by Editura POLIROM, pentru ediția în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: John F. Kennedy și Nikita Hrușciiov, Viena, 3-4 iunie 1961

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4 ; P.O. BOX 266, 700506

București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,

sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României :

SUVOROV, VICTOR

O să vă îngropăm!: cronică a marelui deceniu / Viktor Suvorov; trad.: Simona

Amăriuței. – Iași : Polirom, 2012

ISBN print: 978-973-46-2536-9

ISBN ePUB: 978-973-46-2718-9

ISBN PDF: 978-973-46-2719-6

I. Amăriuței, Simona (trad.)

32.01(73+47)

94(73+47)

94(100+729.1)

Printed in ROMANIA

VICTOR

SUVOROV

O SĂ VĂ ÎNGROPĂM!

Cronica mărețului deceniu

Traducere din limba rusă
de Simona Amăriuței

POLIROM
2012

3

Pe Iuri Alekseevici l-au îmbrăcat într-un costum ca de scafandru. Casca e albă, costumul portocaliu, iar ghetetele negre. O frumusețe, nu altceva.

Însă o operă de artă, după ce este terminată, trebuie privită întotdeauna și din alt unghi. Poate că în ultimul moment observi vreo scăpare.

L-au examinat: frumosule! Ei, asta-i tot. Ești gata? Zboară!

— Stai! strigă constructorul principal Koroliov. Stai!

— Ce nu-i bine, Serghei Palici?

— Nu putem trimite în cosmos un om îmbrăcat așa!

— De ce nu?

— Uitați-vă și voi la el! Cu cine seamănă?

— Cum cu cine? Cu primul cosmonaut al planetei!

— Ei, nu mai spune! Nici n-a trecut un an de când vitejii noștri soldați de la artileria antiaeriană au doborât cu prima rachetă avionul american de recunoaștere U-2. Pilotul-spion Powers a fost prins, judecat și închis. Iar acum, primul nostru cosmonaut din lume, în costumul lui portocaliu, nu se deosebește de pilotul-spion american. O să aterizeze cu parașuta, iar țăraniii beți, în extazul lor patriotic, or să-l ridice în furci.

— Of! Chiar așa! Trebuie să-i punem repede o stea roșie pe cască.

— Și cum i-o pui?

— I-o punem noi!

— Pictorul! Să vină pictorul aici!

Dar unde găsiți dumneavoastră pe cosmodrom înainte de zborul unui om în cosmos, chiar înaintea primului zbor

din lume, exact înainte de start, când totul e deja gata, un pictor? Acolo nu-i loc pentru pictori!

Dar ai noștri se descurcă. Când vor.

Imediat, au adus aproape de păr un pictor: uită-te la el, secătura, se încălzea în atelier.

Serghei Palîci măsură pictorul cu privirea: e cam jigărit. În fine, fie ce-o fi.

— Unde-s vopselurile?

— Iată-le!

— Pensulele?

— La mine.

— Bun, hai, pictează-i chiar acum o stea direct pe cască!

Și repede, pentru că omul trebuie să zboare spre stele.

— Nu.

— Ce „nu”?

— Nu desenez.

— Îți dau eu ție „nu”! Ai s-o vezi pe mama lui Kuzka!

De ce nu vrei?

— Omul ăsta zboară în cosmos pentru prima dată! Sute și mii de ani după, pe toate continentele i se va admira fotografia. Iar pe costumul său de scafandru – o stea strâmbă! Un pictor nu poate desena uite-așa, o stea, direct pe casca aflată deja pe cap, fără un șablon și cu precizie. Nu poate!

— Da. Așa e.

— Dar dacă scriem CCCP?

— Scrie!

4

Dacă vrei să te înscrii la cosmonauți, e bine să nu suferi de claustrofobie.

Locotenentul-major Gagarin este înfășat în scaunul de catapultare, de parcă ar fi mumia uscată a unui faraon. L-au închis ca într-o temniță, într-o sferă indestructibilă, l-au ferecat – n-are cum să iasă. În această poziție trebuie să aștepti până când se va termina pregătirea pentru lansare. Dacă va bubui, atunci va distruge totul. Și chiar există mari șanse să bubuie. N-a trecut nici măcar jumătate de an de la acel moment în care, chiar aici, alături, pe platforma 41, pe 24 octombrie 1960, cu 13 minute până la primul start, a ars cea mai nouă rachetă balistică intercontinentală, Produsul 8K64.

Are la ce se gândi locotenentul-major. Constructorul principal Koroliov a mai lansat spre cosmos șapte asemenea sfere, dar fără oameni la bord.

Prima navă a efectuat programul de zbor și urma să se întoarcă pe pământ, dar s-a dus în sus, pe o orbită mult mai înaltă. Dacă asta se va întâmpla și astăzi, atunci moartea în pustiul înghețat va fi lungă și chinuitoare. Pentru această situație, Gagarin are un pistol Makarov.

Cea de-a doua navă, cu doi câini la bord în loc de oameni, a explodat în zbor. În secunda 41. E cea mai bună variantă. Moartea într-o clipă, fără chinuri.

Cea de-a treia a zburat în cosmos și s-a întors cu succes. Pasageri: doi câini, Belka și Strelka.

Cea de-a patra, cu doi câini, a explodat în secunda 115.

A cincea aproape că a ajuns în cosmos, dar nu a intrat pe orbită. A aterizat într-o cu totul altă parte decât trebuia. Sistemul de catapultare nu s-a activat. Câinii au avut de îndurat niște condiții îngrozitoare și o aterizare dură. Dar ca prin minune au rămas în viață. Omul nu ar fi putut supraviețui unor asemenea condiții și unei asemenea aterizări.

A șasea, cu un manechin pe nume Ivan Ivanovici și câinele Cernușka, a zburat fără probleme. Ivan Ivanovici a fost catapultat la înălțimea stabilită. Parașuta s-a agățat de un copac, speriiind trei sate vecine: iarăși au doborât un spion american, atârână de copac, nu mișcă! Dar constructorilor le-a fost clar că, dacă Ivanovici ar fi fost viu, și nu umplut cu rumeguș, atunci ar fi putut face manevre în aer, n-ar fi atârnat în copac și totul ar fi fost minunat.

Și cea de-a șaptea navă, cu același Ivan și câinele Zvezdocika, s-a întors cu succes din cosmos.

Iar în cea de-a opta, în locul câinelui, trebuie să zboare locotenentul-major Gagarin. O muncă de câine în cel mai adevărat sens.

Știind că variantele pot fi dintre cele mai diferite, au pregătit imediat trei declarații diferite:

Prima: triumf. Ura, omul a pășit în cosmos!

A doua: apelul guvernului sovietic adresat guvernelor tuturor țărilor cu cererea de ajutor și sprijin în căutarea și salvarea primului cosmonaut din lume.

A treia: de doliu. În timpul experimentării primului zbor în cosmos... cetățeanul Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste locotenentul-major Gagarin Iuri Alekseevici... Glorioasa amintire îi va fi păstrată pentru totdeauna în inimile noastre.

Și lui Gagarin însuși, cu două zile înainte de start... Asta ca să nu fie în ultimul moment: scrie-i, frate, o scrisoare soției tale, Valentina... Dacă vei pieri, acestea vor fi ultimele rânduri de la tine pentru ea. Și mamei să-i scrii.

Nu sunt uitate nici dublurile. În același timp cu Gagarin, în exact același costum portocaliu, l-au îmbrăcat și pe Gherman Titov. Și lui i-au scris în grabă pe cască „СССР”. L-au adus în locul de start cu același autobuz. Va sta în

buncăr până la decolarea rachetei. Dacă în ultima clipă se întâmplă ceva cu Gagarin, Titov este numaidecât gata de zbor. De aceea, cu două zile înainte de start, i-a fost oferită și lui posibilitatea de a le scrie soției și mamei câteva rânduri de despărțire.

Pe cea de-a doua dublură, Grigori Neliubov, nu au mai îmbrăcat-o în costum. Însă era și el acolo. Dacă se întâmplă ceva cu Gagarin și cu Titov, atunci startul va fi amânat cu șase ore. Iar primul în cosmos va zbura Neliubov. De aceea, și el și-a luat prin corespondență din timp rămas-bun de la rude și apropiați. Toate cele trei plicuri au fost sigilate și închise în seiful generalului-colonel de aviație Kamanin, adjunct al comandantului VVS pe cosmonautică.

Iată că Gagarin este închis în capsula spațială. Pregătirile pentru start continuă.

Ceasul ticăie. Locotenentul-major Gagarin așteaptă. Ticăie și el. Din când în când, vorbește cu el constructorul principal Koroliov Serghei Pavlovici.

— „Cedrule”, aici „Răsărit unu”. Cum te simți?

— „Răsăritule”, aici „Cedrul”. Mă simt bine.

Din nou, liniște și tăcere. Dar poate să și bubuie. În orice moment. Sfera cea grea se poate izbi de pământ de la o înălțime imensă, în vâlvătaia combustibilului rachetei.

Alungându-și emoțiile obișnuite, locotenentul-major îngână un cântec la modă:

*Lăcrămioară, lăcrămioară,
Luminos salut de mai,
Lăcrămioară, lăcrămioară –
Alb buchet, vai.*

Apoi trece la varianta populară:

*În stufăriș să intrăm,
Pe tot să îl adunăm,
La dracu' pe lăcrămioară să o dăm...*

Fiecare respirație a cosmonautului este înregistrată. Este un material de neprețuit, care va fi prelucrat apoi de toate institutele de știință. Iar planeta Pământ îi va povesti despre asta fiilor ei:

— „Cedrule”, aici „Răsărit unu”. Vă aud bine.

Ah, da. Înregistrarea merge.

— „Răsăritule”, aici „Cedrul”. Recepționat.

Și din nou așteptarea plictisitoare și istovitoare a posibilei catastrofe: cu 13 minute înainte de start sau în secunda 41. Șansa de reușită a proiectului, determinată experimental, e ceva mai mică de 43%.

A urmat apoi celebrul *Poehali...** rostit de Gagarin.

Iar cântecul popular *În stufăriș să intrăm* va fi interpretat de cosmonauții sovietici înaintea fiecărui start.

5

La telefon, Hrușciiov către ministrul Apărării, mareșalul Uniunii Sovietice Malinovski:

— Rodion Iaklici, mă auzi?

— Vă aud, Nikit Sergheici, să trăiți!

— Rodion Iaklici, zboară băiatul!

— Zboară, Nikit Sergheici!

— Dar de ce e locotenent-major?

— Dar ce să fie?

— Ia gândește-te! Primul în cosmos!

* „Am plecat” (n. tr.).